

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

TEORIJA IN ZGODOVINA DRAME IN GLEDALIŠČE

Izpitna pola

Torek, 4. junij 2019 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Koncepcna lista sta na perforiranih listih, ki ju kandidat pazljivo iztrga.

Priloga z odlomkoma iz dramskih besedil (A in B) je na perforiranih listih, ki jih kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola vsebuje 10 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 61. Za posamezno nalogu je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešite pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko napišete na koncepcna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 20 strani, od tega 3 prazne.

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

5/20

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

perforiran list

Konceptni list

Odlomek iz dramskega besedila (A)

18.19

Rudolf se nenadoma ne obvlada več. Zamahne za zaušnico.

18.20

RUDOLF zahruli

Kaj si sploh misliš, ti, usrani žid, ti –

19.1

Ura je šestinštirideset minut čez polnoč.

Otrok se zbudi. Sliši glasove odraslih v dnevni sobi.

Rudolf reče: »Ampak – obstaja toliko napačnih ocen, ki vseeno nekam vodijo, tako rekoč pravilen sklep iz napačne hipoteze, mar ne, na primer. Tako kot obstaja mnogo napačnih sklepov iz pravilnih hipotez.« Deklica smukne iz postelje in se prikrade po hodniku.

19.2

KONRAD Hej –

BETTINA Vse v –

KONRAD Hej –

CORINNA O –

RUDOLF Ampak, ampak –

BETTINA Vse v redu?

RUDOLF Bolje bi bilo, da se –

CORINNA Mogoče bi bilo bolje, da se uležeš.

19.3

Albertu se tako vrti, da komaj sliši, kar mu reče, šumi mu v ušesih.

Rudolf potipa Albertov utrip.

19.4

CORINNA Bolje bi bilo, da se uležeš.

RUDOLF Je kaj bolje?

KONRAD Hej, Albert. Albert!

ALBERT Kaj?

KONRAD Za hip te je zmanjkalo –

ALBERT Kaj? Mene? Zmanjkalo?

KONRAD Ja, zmanjkalo. Za hip te je zmanjkalo —

Lepo si nas prestrašil –

ALBERT Kdaj?

BETTINA Rabiš zdravnika?

CORINNA Rudolf je vendar zdravnik –

KONRAD Padel si dol.

ALBERT Saj nisem –

BETTINA Naj pokličemo tvojega zdravnika –

RUDOLF Mislim, da to ne bo potrebno – saj sem sam –

19.5

Albertove široko razprte oči.

Raztrgana, uničena slika na steni.

Rudolfova srajca, ovratnik brez madeža rdečega vina.

Rudolfov obraz brez rdečega vina.

Rudolf, ki dalje tipa Albertov utrip. Bettina, Corinna in Konrad okrog Alberta, zaskrbljeni.

Albert išče Bettinine oči in jih ne najde.

19.6

ALBERT A – mu nisem ravno, saj sem mu ravno –

BETTINA Kaj?

CORINNA RUDOLF Vedno zbolj za božič in vedno, ko imamo obiske – Preveč delaš. Preveč delaš – in te tablete, kakšne tablete so to, ki jih –

19.7

Marie, hči, v lepi dolgi spalni srajci, stoji pri vratih.
Otrok vidi očeta, ki se očitno ne počuti najbolje.
Otrok reče: Oči? Oči? Ti ni dobro?

19.8

ALBERT Kaj? Nisi v postelji?
Ne, ne –
BETTINA Očku se je samo malo zvrtelo.
ALBERT Zakaj nisi v postelji – pojdi nazaj v posteljo –

19.9

Zvrtelo se mu je, vpraša deklica, zakaj?
Deklica opazi okrašeno božično jelko.
Vpraša: A je že božič?
– Ja, reče babica, danes je božič.
– Res?
Deklica se čudi.
Deklica poišče in najde vžigalice.
Stopi na stol in začne prižigati svečke na božični jelki, drugo za drugo.
Lep, žareč otrokov obraz.
Goreče vžigalice.
Goreče svečke.
Poglej, oči!
Kako lepo. Si kaj bolje?

19.10

Goreče svečke.
Albertov telefon se oglasi.

19.11

BETTINA Kako lepo.
Kako lepo. Marie. Pridi sem.

19.12

Otroka privije k sebi.

19.13

BETTINA Konrad, ugasni luč –

19.14

Konrad ugasne luč. Tema. Samo goreće božične svečke.

19.15

CORINNA Oooo –

19.16

Otrok v maminem naročju. Corinna poleg Rudolfja ima občutek, da mu bo zmanjkalo sapernega.

19.17

ALBERT tiho
Nisem – nisem takšen, kot misliš, samo ne mislim.
BETTINA se smehlja
Tudi jaz... Tudi jaz... in tako težko, da mi je bolj.

19.18

Trenutek molka. Rudolf se odkašlja in vstane.

19.19

RUDOLF Smem –

19.20

Rudolf sede za klavir.

Zaigra Baha. Preludij št. 1, C-dur.

Dobro uglašeni klavir, Knjiga 1.

Mrzla zimska noč.

Za velikim okni stanovanja sneži dalje.

Božična jelka.

Žareči plameni svečk.

Vedno manj ostri.

Počasna zatemnitev.

Dobro uglašeni klavir, Preludij št. 8, es-mol, BWV 853.

Napisi.

Konec.

Prazna stran

Odlomek iz dramskega besedila (B)

2.

...

MIKI: Moji zapiski, ki so bili na tej polici, so izginili.

VLADIMIR: Tisti papirji? Ja, spomnim se. Tisti papirji so ...

MIKI: Tisti papirji so moja študijska literatura, razumete. Kam ste jih dali?

VLADIMIR: (*Hladno.*) Če dovolite, da povem. Prepričam vam je razmetal liste naokoli. Pobral sem jih, zložil po vrsti in jih spravil v zgornji predal mize v vaši sobi. (*Tišina.*) Je bilo mogoče to narobe?

MIKI: Ne ... ne.

VLADIMIR: Kaj pa potem?

MIKI: Prosim samo, da mi to poveste. Da jih ne bom kot budala iskal naokoli.

VLADIMIR: Saj sem nameraval. Sem nameraval. (*Tišina.*)

MIKI: Dobro, saj je v redu.

VLADIMIR: Seveda je v redu. (*Se obrne proti sobi, spet obstane.*) Nekaj imam za vas, Maša.

MAŠA: Zame? Kaj?

VLADIMIR: Darilo. Jutri imate rojstni dan, ne? (*Ji da zavoj, ki ga je držal pod pazduho.*)

MAŠA: Saj res. Skoraj sem pozabila. Miki, a veš, da imam jutri rojstni dan?

MIKI: Kengrečelejšen.

MAŠA: Hvala lepa, Vladimir, zelo prijazno ... (*Odvija zavoj.*) Kaj pa bo to ... zelo je težko ...

MIKI: Kladivo.

MAŠA: Kladivo.

VLADIMIR: Sem opazil, da ni doma nobenega...

MIKI: Za rojstni dan si dobila kladivo.

MAŠA: Hvala ... hvala, Vladimir. Zdaj imamo pa ... kladivo.

VLADIMIR: Grem zamenjat sifon ... (*Mikju.*) Dvainpetdeseta in triinosemdeseta stran manjkata.

MIKI: Prosim?

VLADIMIR: Dvainpetdeseta in triinosemdeseta stran. Manjkata. To povem, da ne boste potem mene krivili. (*Gre ven.*)

MAŠA: (*Se smeje.*) No vidiš.

MIKI: (*Se smeje.*) Vidim. Kladivo. Tukaj si lahko zvrtaš luknjo pa ga nosiš okrog vratu.

MAŠA: Čisto koristna stvar. Sploh je pa važno, da dobro misli. Uči se, Miki Mouse.

MIKI: Saj bi se, če bi imel zapiske.

MAŠA: Lahko pa kar njega pošlješ na izpit. Kaj je že rekel? Dvainpetdeseta in ...

MIKI: Saj mogoče res ni tako neumen, kot zgleda.

MAŠA: Lahko bi se mu opravičil, ne pa da se kar naprej zaganjaš vanj.

MIKI: Ne morem pomagati, če mi je zoprn.

(*Pride Aleš.*)

ALEŠ: Bok. Kje je Vladimir?

MAŠA: V sobi. Poglej, kaj mi je dal. A veš, da sem čisto pozabila, da imam ...

ALEŠ: Lepo ... lepo od njega. Se grem malo ofrišat. Je vroče za popizdit. (*Gre v kopalnico in živčno zapre vrata za seboj.*)

MIKI: Pa to ni res. Pride domov in njegove prve besede so »kje je Vladimir«. Nič »kako ste kaj« in te stvari ...

MAŠA: Nekaj je narobe. Poznam ga.

MIKI: Seveda je narobe. To že ves čas govorim.

MAŠA: Ne, ne. Živčen je.

MIKI: Vsi smo živčni. Vzrok je pa on. (*Pokaže na Vladimirova vrata.*)

M 1 9 1 6 4 1 1 1 1 3

1. Odlomek A je vzet iz dramskega besedila sodobnega nemškega avtorja Rolanda Schimmelpfenniga z naslovom *Zimski Sončev obrat*. V naslovu dramskega besedila je skrita časovna informacija, razložite jo. Opredelite tudi dramski čas v odlomku A. Je znotraj dramskega časa še kakšna posebnost v odlomku A?

(3)

Odlomek B je vzet iz dramskega besedila z naslovom *Vladimir* slovenskega dramatika, režiserja in pedagoga Matjaža Zupančiča.

Povzemite uvodne didaskalije dramskega besedila, iz katerega je odlomek B.

(5)

Utemeljite, ali besedili, iz katerih sta odlomka A in B, sledita enotnostim časa, prostora in dogajanja.

(2)
(10 točk)

2. Umestite odlomek A v celotno zgradbo dramskega besedila. Povzemite dogajanje tik pred odlomkom. S pomočjo podatkov iz odlomka utemeljite, ali je šlo za resnično dogajanje ali za kaj drugega. Navedite možne razlage.

(6 točk)

M 1 9 1 6 4 1 1 1 1 5

3. Označite Rudolfa kot protagonista iz celotnega besedila, iz katerega je odlomek A (kdo je, kakšna je njegova predzgodba, kakšno je njegovo ravnanje), opredelite se do njegovih izjav in dejanj, ali gre za pozitivnega junaka ali negativnega, in svojo opredelitev utemeljite.

(8 točk)

4. Vladimir iz odlomka B počasi prevzema oblast v stanovanju. Utemeljite, na kakšen način se to kaže v odlomku. Odgovorite, je Alešev vzrok za živčnost zgolj Vladimirjeva prisotnost, kot trdi Miki?

(5 točk)

5. Povzemite dogajanje v prizorih, ki se odvijajo izven stanovanja v dramskem besedilu, iz katerega je odlomek A, tako da povežete fiktivne prostore iz prve vrstice s ključnimi besedami iz druge vrstice in tvorite povedi.

- stopnišče, vlak, atelje, hodnik pred vhodnimi vratimi
- denar, sneg, ljubimkanje, božična jelka

(8 točk)

6. Označite dramsko funkcijo rojstnodnevnega darila v odlomku B.

(4 točke)

7. Ponovno preberite repliko in rešite nalog.

MIKI: Pa to ni res. Pride domov in njegove prve besede so »kje je Vladimir«. Nič »kako ste kaj« in te stvari ...

Replika kot odziv na Alešovo ravnanje v odlomku B spominja na ravnanje dramske osebe iz klasicistične komedije (1664). Navedite naslov komedije, dramsko osebo, ki ravna podobno kot Aleš, in navedite še eno podobnost med ravnanjem obeh dramskih oseb.

(3 točke)

M 1 9 1 6 4 1 1 1 1 7

8. Imenujte tip dramatike iz devetdesetih let 20. stoletja, v kateri ni več nobenega neposrednega moralnega opozorila, je samo še goli, največkrat fragmentarni prikaz tega, kar je in kot je.

Navedite še najmanj tri značilnosti tipa dramatike, v katerega lahko uvrstimo tudi dramsko besedilo, iz katerega je odlomek B, in jih utemeljite s pomočjo odlomka B.

(5 točk)

9. Obkrožite naslove dramskih besedil, ki jih je napisal avtor odlomka B.

Push up 1–3 Izganjalci hudiča Slastni mrlič Ženska od prej Nemir
Predtem/Potem Razred Arabska noč Zlati zmaj Reklame, seks in požrtija

(5 točk)

OBRNITE LIST.

10. Naštejte imena igralcev na fotografiji in označite njihove vloge. Navedite režiserja ljubljanske uprizoritve, s katere je fotografija.

Slika 1

(7 točk)

(Vir slike 1: <http://www.mgl.si/sl/program/predstave/zimski-soncev-obrat/>. Pridobljeno: 1. 6. 2018.)

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

Prazna stran